

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrīmadbhāgavatē saptamaskandhē prahlādēna kṛtam

॥ śrī nṛsiṁhastutih ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ śrī nṛsiṁha-stutih ॥

prahlāda uvāca

brahmādayaḥ suragaṇā munayō'tha siddhāḥ

sattvaikatāna matayō vacasāṁ pravāhaiḥ |

nārādhitiṁ puruṣairadhuṇāpi piṇḍruḥ

kim tōṣṭumarhati sa mē harirugrajātēḥ || 1 ||

*manyē dhanābhijana rūpa tapaḥ śruti-
auja -*

stējaḥ prabhāva bala pauruṣa buddhi yōgāḥ |

nārādhanāya hi bhavanti parasya pum̄sō

bhaktyā tutōṣa bhagavān gajayūthapāya || 2 ||

viprād dvīṣadguṇayutādaravindanābha -

pādāravinda vimukhācchvapacāṁ variṣṭham |

manyē tadarpita manō vacanē hitārtha -

prāṇāṁ punāti sa kulaṁ na tu bhūrimānaḥ || 3 ||

naivātmānaḥ prabhurayaṁ nijalābha pūrṇō

mānaṁ janādaviduṣaḥ karuṇō vṛṇītē |

yadyajjanō bhagavatē vidadhīta mānaṁ

taccātmanē prati mukhasya yathā mukhaśrīḥ || 4 ||

tasmādahaṁ vigata viklava īśvarasya

sarvātmanā mahi grṇāmi yathāmanīṣam |

*nīcō'jayā guṇa visargamanupraviṣṭah
pūyēta yēna hi pumānanuvarṇitēna || 5 ||*

*sarvē hyamī vidhikarāstava sattvadhāmnō
brahmādayō vayamivēśa na cōdvijantah |
kṣēmāya bhūtaya utātma sukhāya cāsyā
vikrīḍitam bhagavatō rucirāvatāraiḥ || 6 ||*

*tad yaccha manyumasuraśca hatastvayādya
mōdēta sādhurapi vṛścika sarpaḥatyā |
lōkāśca nirvṛtimitāḥ pratiyanti sarvē
rūpam nṛsiṁha vibhayāya janāḥ smaranti || 7 ||*

*nāham bibhēmyajita tē'tibhayānakāsyā -
jihvārka nētra bhrukuṭī rabhasōgra damṣṭrāt |
āntra srajaḥ kṣataja kēsara śaṅku karṇā -
nnirhrādabhītadigibhādaribhinnakhāgrāt || 8 ||*

*trastō'smyaham kṛpaṇa vatsala dussahōgra -
saṁsāra cakrakadanād grasaṭāḥ praṇītaḥ |
baddhassva karmabhiruśattama tē'ṅghri mūlam
prītō'pavarga maraṇāḥ hvayasē kadā nu || 9 ||*

*yasmāt priyāpriya viyōga sayōga janma -
śōkāgninā sakalayōniṣu dāhyamānaḥ |
duḥkhauṣadham tadapi duḥkhamataddhiyāham
bhūman bhramāmi vada mē tava dāsyayōgam || 10 ||*

*sō'haṁ priyasya suhṛdaḥ para dēvatāyā
līlā kathāstava nṛsiṁha viriñca gītāḥ |*

*añjastitarmyanugṛṇan guṇavipramuktō
durgāṇi tē pada yugālaya haṁsa saṅgah || 11 ||*

*bālasya nēha śaraṇam pitarau nṛsiṁha
nārtasya cāgadamudanvati majjatō nauḥ |
taptasya tat pratividhirya ihāñjasēṣṭa -
stāvadvibhō tanubhṛtāṁ tvadupēkṣitānām || 12 ||*

*yasmin yatō yarhi yēna ca yasya yasmād
yasmai yathā yaduta yastvaparaḥ parō vā |
bhāvaḥ karōti vikarōti pṛthak svabhāvaḥ
sañcōditastadakhilaḥ bhavataḥ svarūpam || 13 ||*

*māyā manah srjati karmamayaṁ balīyaḥ
kālēna cōditaguṇānumatēna pumṣaḥ |
chandōmayam yadajayārpita ṣoḍasāraṁ
saṁsāra cakramaja kō'titarēt tvadanyah || 14 ||*

*sa tvam hi nitya vijitātmaguṇaḥ svadhāmnā
kālō vaśīkṛta visṛjya visarga śaktih |
cakrē visṛṣṭamajayēśvara ṣoḍasārē
niśpiḍyamānamupakarṣa vibhō prapannam || 15 ||*

*dṛṣṭā mayā divi vibhō'khila dhiṣṇyapānāṁ
āyuḥ śriyō vibhava icchatī yāñjanō'yam |
yē'smat pituḥ kupita hāsa vijrbhitabhrū
visphūrjitēna lulitāḥ sa tu tē nirastaḥ || 16 ||*

*tasmādamūstanu bhṛtāmahamāśiṣōjñā
āyuḥ śriyam vibhavamaindriyamā viriñcāt |*

nēcchāmi tē vilulitānuruvikramēṇa

kālātmanōpanaya mām nija bhṛtya pārśvam || 17 ||

kutrāśiṣah śruti sukhā mrga tṛṣṇi rūpāḥ

kvēdaṁ kalēbaramaśēsa rujāṁ virōhaḥ |

nirvidyatē na tu janō yadapīti vidvān

kāmānalāṁ madhulavaiḥ śamayan durāpaiḥ || 18 ||

kvāhaṁ rajaḥprabhava īśa ! tamō’dhikē’smin

jātaḥ surētara kulē kva tavānukaṁpā |

na brahmaṇō na tu bhavasya na vai ramāyā

yanmē’rpitaḥ śirasi padmakaraḥ prasādaḥ || 19 ||

naiṣā parāvara matirbhavatō nanu syāt

jantōryathā”tmasuḥṛdō jagatastathāpi |

saṁsēvayā suratarōriva tē prasādaḥ

sēvānurūpamudayō na parāvaratvam || 20 ||

ēvaṁ janaṁ nipatitaṁ prabhavāhi kūpe

kāmābhi kāmamanu yaḥ prapatan prasaṅgāt |

kṛtvā”tmasāt surarṣiṇā bhagavan gṛhītaḥ

sō’ham kathaṁ nu visṛjē tava bhṛtya sēvām || 21 ||

matprāṇa rakṣaṇamananta piturvadhaśca

manyē svabhṛtya ṛṣivākyamṛtaṁ vidhātum |

khaḍgaṁ pragṛhya yadavōcadasadvidhitsuḥ

tvāmīśvarō madaparō’vatu kaṁ harāmi || 22 ||

ēkastvamēva jagadētadamuṣya yattvam

ādyantayōḥ pṛthagavasyasi madhyataśca |

sṛṣṭvā guṇa vyatikaram nijamāyayēdaṁ
nānēva tairavasitastadanu praviṣṭah || 23 ||

tvam vā idam sadasadīśa bhavāṁstatō'nyo
māyā yadātma parabuddhiriyaṁ hyapārthā |
yadyasya janma nidhanaṁ sthitirīkṣaṇam ca
tadvai tadēva vasukālavadaśṭitarvōḥ || 24 ||

nyasyēdamātmani jagadvilayāmbu madhyē
śeṣē"tmanā nijasukhānubhavō nirīhaḥ |
yōgēna mīlita dṛgātmani pītanidra -
sturyē sthitō na tu tamō na guṇāṁśca yuṅkṣē || 25 ||

tasyaiva tē vapuridaṁ nijakāla śaktyā
sañcōdita prakṛti dharmāṇa ātmagūḍham |
ambhasyananta śayanād viramatsamādhē -
rnābhērabhūt svakaṇikāvaṭavanmahābjam || 26 ||

tatsaṁbhavaḥ kaviratō'nyadapaśyamānaḥ
tvāṁ bījamātmani tataṁ svabahirvicintya |
nāvindadabda śatamapsu nimajjamānō
jātē'ṅkurē kathamu hōpalabhēta bījam || 27 ||

sa tvātmayōnirati vismita āśritō'bjaṁ
kālēna tīvra tapasā pariśuddha bhāvah |
tvāmātmaniśa bhuvi gandhamivāti sūkṣmaṁ
bhūtēndriyāśayamayē vitataṁ dadarśa || 28 ||

ēvaṁ sahasra vadānāṅghri śirahkarōru -
nāsāsyā karṇa nayanābharaṇāyudhādhyam |

*māyāmayaṁ sadupalakṣita sannivēśam
drṣṭvā mahāpuruṣamāpa mudam viriñcaḥ || 29 ||*

*tasmai bhavān haya śirastanuvam ca bibhrat
vēda druhāvati balau madhukaiṭabhākhyau |
hatvā”nayacchrutigaṇāṁstu rajastamaśca
sattvaṁ tava priyatamāṁ tanumāmananti || 30 ||*

*ittham nṛtiryagrṣidēvajhaśāvatāraiḥ
lōkān vibhāvayasi haṁsi jagatpratīpān |
dharmamahāpuruṣa pāsi yugānuvṛttam
channaḥ kalau yadabhavastriyugō’tha sa tvam || 31 ||*

*naitanmanastava kathāsu vikuṇṭhanātha
saṁpriyatē durita duṣṭamasādhu tīvram |
kāmāturaṁ harṣa sōka bhayaiṣaṇārtam
tasmin katham tava gatim vimṛśāmi dīnah || 32 ||*

*jihvaikatō’cyuta vikarṣati māvitṛptā
śiśnō’nyatastvagudaram śravaṇam kutaścit |
ghrāṇō’nyataścapaladṛk kva ca karma śakti -
rbahvyassapatnya iva gēhapatiṁ lunanti || 33 ||*

*ēvaṁ svakarma patitam bhava vaitaraṇyām
anyōnya janma maraṇāśana bhīta bhītam |
paśyañjanam svapara vigraha vaira maitram
hantēti pāracara pīpṛhi mūḍhamadya || 34 ||*

*kōnvatra tē’khila gurō bhagavan prayāsa
uttāraṇē’sya bhava saṁbhava lōpa hētōḥ |*

*mūḍhēṣu vai mahadanugraha ārtabandhō
kim tēna tē priya janānanusēvatāṁ naḥ || 35 ||*

*naivōdvijē para duratyayavaitaraṇyāḥ
tvadvīrya gāyana mahāmṛta magnacittah |
śocē tatō vimukha cētasa indriyārtha -
māyā sukhāya bharamudvahatō vimūḍhān || 36 ||*

*prāyēṇa dēva munayassva vimukti kāmā
maunaṁ caranti vijanē na parārtha niṣṭhāḥ |
naitān vihāya krpaṇān vimumukṣa ēkō
nānyam tvadasya śaraṇam bhramatō'nupaśyē || 37 ||*

*yanmaithunādi gṛhamēdhi sukham hi tucchaṁ
kaṇḍūyanēna karayōriva duḥkha duḥkham |
trpyanti nēha krpaṇā bahu duḥkha bhājāḥ
kaṇḍūtivanmanasijam viṣahēta dhīraḥ || 38 ||*

*mauna vrata śruta tapō'dhyayana sva dharma -
vyākhyā rahō japa samādhaya āpavargyāḥ |
prāyah param puruṣa tē tvajitēndriyāṇāṁ
vārtā bhavantyuta na vātra tu dāmbhikānām || 39 ||*

*rūpē imē sadasatī tava vēdasṛṣṭē
bījāṅkurāviva na cānyadarūpakasya |
yuktāssamakṣamubhayatra vicinvatē tvāṁ
yōgēna vahnimiva dāruṣu nānyataḥ syāt || 40 ||*

*tvāṁ vāyuragniravanirviyadambu mātrāḥ
prāṇēndriyāṇi hṛdayam cidanugrahaśca |*

*sarvam tvamēva saguṇō viguṇaśca bhūman
nānyat tvadastyapi manō vacasā niruktam || 41 ||*

*naite guṇā na guṇinō mahadādayō yē
sarvē manaḥprabhṛtayah sahadēvamartyāḥ |
ādyantavanta urugāya vidanti hi tvāṁ
ēvaṁ vimṛṣya sudhiyō viramanti śabdāt || 42 ||*

*tat tē’rhattama namasstuti karma pūjāḥ
karma smṛtiścaraṇayōḥ śravaṇaṁ kathāyām |
saṁsēvayā tvayi vinēti ṣaḍaṅgayā kiṁ
bhaktiṁ janāḥ paramahaṁsa gatau labhēta || 43 ||*

॥ iti śrī nṛsiṁhastutih samāptā ॥